

C.B. Blei-
Strijbos

RUBY EN HET KONIJN

RUBY EN HET KONIJN

C. B. BLEI-STRIJBOS

RUBY EN HET KONIJN

Met illustraties van Tiny van Asselt

DERDE DRUK

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH N.V. - NIJKERK

ISBN 90 266 4317

1. Zou 't mogen?

„Mam! Waar bent U?” Met een ruk wordt de keukendeur opengetrokken.

Wout komt binnen. Hij houdt de deurknop in zijn hand. Dan roept hij al: „Mam, waar bent u?” Hijgend wacht hij. Stil! Dan hoort hij van boven moeders stem: „Hier!” Vlug komt moeder de trap af. „Ben je nu al thuis?” vraagt ze verwonderd. Haar gezicht is warm van het strijken. Ze kijkt op haar horloge: nog maar net vijf over vier. Wout trappelt intussen van ongeduld. „Mam, op de boerderij bij Frans hebben ze een konijn met zes jongen. En als u 't goed vindt, mag ik er wel één hebben. Hij kost een rijksdaalder. En die heb ik net gespaard. Toe, mam, mag ik er één halen?”

Moeder staat stil. Ze denkt. Hardop vraagt ze dan: „En waar zouden wij dan een konijn moeten zetten? Hier is 't nou eenmaal geen boerderij.”

Maar Wout weet wel raad. „In een kist, mam, dan maak ik er zelf wel gaas voor. En een ruif. En 'k zal zelf zorgen dat hij eten krijgt, hoor mam, altijd. Mag het?” Hij wacht in grote spanning op het antwoord. Als het toch eens mocht . . . Maar moeder beslist niet. „Eerst vader vragen,” zegt ze dan. „Om zes uur komt vader thuis, dat weet je wel. Eerder niet.”

Teleurgesteld trekt Wout zich terug. Hè, jammer. Nu was hij toch zo graag direct naar de boerderij gerend. Dan had hij 't maar vast. Frans had vanmiddag ineens hardop in de klas gezegd dat er bij hem thuis een konijn te koop was, en wie of dat wilde hebben. Een paar jongens zouden het nu thuis gaan vragen. Stel je voor dat die het allemaal mogen! Dan is een ander hem misschien nog voor. Hè, was het maar vast zes uur. Dan kwam vader. Dan wist hij het tenminste. Maar, moeder had ook „nee” kunnen zeggen, dat zou erger geweest zijn. Nu heeft hij nog een kans!

Met een appel in zijn hand gaat hij even later weer naar buiten. Hij loopt regelrecht naar de schuur en schuift de grendel op zij. Piepend gaat de deur open. Het buitenlicht valt naar binnen. Wouts ogen zoeken rond. Dan . . . kijk dáár, bij dát raam, daar zou de kist prachtig kunnen staan! Op het oude keukentafeltje. En als het dan zomer wordt, dan kan ie misschien naar buiten. Ja, dát is leuk! Dan zou hij een loopren kunnen maken, op het grasveld in de tuin . . .

Het wordt al een beetje donker. Zou 't nou al haast zes uur zijn? Even vragen. Na een poosje springt hij blij de keuken uit. Vijf voor zes. Weer verdwijnt hij in de schuur. Nog even kijken . . . In gedachten ziet hij het konijn al zitten. Zou het mogen?

Vanuit de verte nadert een brommer. Die houdt stil voor het hek. Een man stapt af. De pet is diep over zijn oren getrokken. Een warme leren jas hangt tot over zijn knieën. Vader, weet Wout. Hij holt naar voren. Met een rood hoofd vertelt hij alvast het hele verhaal van het konijn dat bij Frans op de boerderij is. En vader lacht: „O, o, wacht eens even! O, ol”

Even later staan ze met z'n drieën in de keuken. Moeder, vader en Wout.

Vragend kijkt vader moeder aan. „En, vrouw, wat vind jij ervan?” „Tja,” moeder zoekt naar woorden. „Een rijksdaalder is een heleboel. En . . . waar haalt Wout die zo maar vandaan?”

„Die heb ik,” juicht Wout. „Ik heb m'n zakgeld nog bewaard van de hele maand! En . . .”

„Maar tante Truus is ziek, daar zou je wat fruit voor kopen!” Beteuterd kijkt Wout voor zich uit. Dat is waar. Dat heeft hij gisteren nog beloofd. Dat is nou ook wat . . .

Maar vader en moeder willen hem dan wel helpen. „Vooruit dan maar, Wout, als je 't zo graag wilt. Dan mag je het geld dat je tekort komt, wel verdienen.”

„Wat kan hij daarvoor doen, vrouw?” vraagt vader.

„Voor mij kan hij wel wat boodschappen doen,” beslist moeder dan.

„Ja, dat is een goed idee,” vindt vader. „En Wout, dan maak jij voor mij de brommer schoon, dat moet toch nodig eens gebeuren. Afgesproken?”

Wout springt een gat in de lucht. Hoera! Het mag! Hoera! O, hij zou nu wel meteen naar Frans willen rennen. Maar dat kan natuurlijk niet. 't Wordt donker, 't is etenstijd. Maar morgen . . . wacht maar!

2. Ruby

De volgende morgen rent Wout naar school. Is hij de eerste? Maar vanuit de verte ziet hij op het schoolplein al een jongen staan. Ruby, een Indische jongen, die een paar huizen verderop woont. Hij woont nog niet zo lang op het dorp. Nog maar een paar maanden is Ruby met zijn moeder uit Indonesië hier aan-

gekomen. Daar staat hij nu. Een lange smalle jongen. Zijn handen diep in z'n zakken.

O, Wout ziet hem wel. Maar hij gaat lekker niet naar hem toe. Eens kijken, of Frans er al aan komt! En Wout wandelt rustig naar de andere kant.

Ruby merkt dat wel. Op zijn gezicht komt een verdrietige trek. Hij voelt zich zo vreemd hier, zo alleen. Iedere keer wil hij gewóón doen, meespelen. Hij wil óók wel eens een vriendje hebben. Maar het is net, of de jongens hem niet mogen. Of ze denken: Ga jij maar weg. Jij dringt je maar tussen ons in. Jij hoort hier niet. Dat kun je wel zien aan de kleur van je huid! En Ruby gaat wel weg. O ja, opdringen wil hij zich helemáál niet . . . En nu Wout weer . . .

Ook hij wandelt naar een andere kant van het plein. Maar dan . . . plotseling ziet hij Frans aankomen. Ruby vergeet z'n verdriet. Hij kijkt blij. Want straks, dan is hij niet meer alleen, want dan . . . „Frans! Hoor es! Ik mag het konijn hebben van moeder, ze vindt het goed!”

Rustig kijkt Frans Ruby aan. Wat doet die jongen blij. Zó heeft hij hem nog niet eerder gezien. Dat Ruby zó kan zijn, dat valt hem mee.

Dan komt van de andere kant een jongen aangerend. Wout! Zijn hoofd is rood. Hij snakt naar adem: „Frans, dat konijn, weet je wel, dat neem ik. Hier, 't mag.” En haastig duwt hij Frans een paar rinkelende geldstukken in de hand. Gespannen wacht Wout af. Hij weet het niet zeker, maar heeft Ruby soms ook gevraagd, zonet, om dat konijn? Hij zag hem praten. En ja, gisteren op school zei Ruby het al: „k Zal het thuis vragen, vroeger had ik ook altijd dieren!”

Aarzelend staat Frans tussen de beide jongens in. Wat moet hij doen?

„Maar Ruby heeft er ook al om gevraagd,” begint hij dan zacht. „Hij was eerst, en . . .”

„Had je dan al „ja” gezegd?” polst Wout. Frans schudt zijn hoofd.

En Wout beslist: „Nou, dan is het duidelijk, ik heb hier de oudste rechten, is het niet? En 't is meteen betaald, tel maar na.” Dan telt Frans de dubbeltjes en kwartjes na in zijn hand.

Gewonnen, denkt Wout. Ik heb het gewonnen. Wat een geluk! Ruby draait zich af. In zijn donkere ogen staan twee dikke tranen. Hij heeft een brok in zijn keel. Hij vecht, vecht met zichzelf. Zijn handen zijn tot vuisten gebald — ze jeuken. Hij zou zo graag die Wout . . . Maar met betraande ogen draait hij zich nu alleen maar om. Hij kan niet anders en hij mag niet anders, maar als het mocht . . .

Een eindje verder op de speelplaats blijft hij staan. Met zijn mouw veegt hij zijn ogen droog. Dan kijkt hij om. Hij ziet Frans en Wout, als twee dikke vrienden, dicht bij elkaar. En onverwacht komt er een snik uit zijn keel. Maar er is gelukkig niemand die het hoort.

3. Was het wel goed?

Die middag heeft Wout het druk. Tussen de middag heeft hij bij de groenteman een sinaasappelkist gehaald. En vader heeft voor gaas en spijkers gezorgd.

„Als jij nu zorgt dat het gaas ervoor komt, Wout,” heeft hij gezegd, „dan maak ik het vanavond verder wel in orde. En dan mag je morgenmiddag uit school het konijn halen.”

En nu is Wout dan bezig. Tjonge, wat doet hij zijn best! Hij spant het vierkante stuk gaas uit over de kist. Hij drijft met z'n hamer de spijkers in het hout. En als ze er ver genoeg inzitten, dan slaat hij ze krom. Tik-tik-tik klopt zijn hamer. Het is tot ver in de buurt te horen.

Als vader die avond thuiskomt, is hij al bijna klaar. Trots laat hij de kist zien. Dan timmert hij weer rustig verder. En vader pakt ook een hamer. Nog vóórdat hij naar binnen gaat om moeder te groeten. Zo zwoegen ze samen voort. En het hok komt klaar!

Later dan anders komt Wout die avond in bed. Na het eten heeft hij nòg even mogen helpen. En toen z'n huiswerk nog. Maar eindelijk stommelt hij dan de trap op. Vader en moeder horen hem fluiten boven hun hoofd. Ze kijken elkaar aan. Ze denken alle twee hetzelfde: Wat fijn dat we het toch maar goed vonden. Onze jongen is zo blij!

Maar na een poosje wordt het plotseling stil. Wout kan niet meer fluiten, hij denkt. Aan vanmorgen, aan het schoolplein. Aan Ruby! Hij was lekker iedereen te vlug en te slim af geweest. Maar was het wel goed wat hij gedaan heeft? Er komt iets onrustigs in Wout. Hij is ineens veel minder blij. Wàs het wel goed? Diep in z'n hart is een stem die zegt: Nee! Maar er is ook een andere stem. Die stem is harder. Hij dringt dat eerste stemmetje op zij. Dìe stem zegt: En jij woont hier het langst. En jij speelt wel eens bij Frans. En jij hebt toch het eerst betaald!

Onrustig draait Wout in z'n bed heen en weer. Weer klinkt daar die vraag: Was het wel goed? Wout geeft er geen antwoord op. Hij slaapt in.

Een paar huizen verder zit Ruby's moeder aan tafel. Ze stopt de sokken voor haar zoon. Maar haar gedachten zijn er niet bij. Ze denkt aan vanmorgen, toen Ruby uit school kwam. Ze had hem zien komen, en hij liep zo hard! Ze had gedacht: Dat komt door het konijn. Zó blij is-ie!

Toen had ze vlug de deur opengedaan, maar wat was dat? Er was alleen maar een verdrietig snikkende jongen naar binnen gerend. Z'n schouders schokten op en neer. Zijn hoofd lag op zijn armen op het tafelblad. En hij had al maar geroepen: „Ik ga niet meer naar school. Ik dóe het niet meer. Nooit, hoor je, nooit!” En droeviger werd zijn snikken.

Moeder wist niet wat te doen. „Mijn kerel, wat is er toch?” Eindelijk had ze het eruit gekregen. Het hele verhaal. Van de jongens die hem niet mochten, van Frans en van Wout. Van het konijn. En toen Ruby dàt vertelde, sloeg zijn stem over van drift: „Als ik ze krijg, wàcht maar.”

Maar de handen van Ruby lagen slap op het tafelblad. Hij kon immers niets beginnen.

Zachtjes had moeder over zijn haar gestreken. Ze zou hem zo graag helpen, maar hoe? Ze loopt er steeds aan te denken, maar ze weet het nog niet. Ruby was die middag weer gewoon naar school gegaan. Alleen wat minder rechtop, en zo moe. En nu, nu ligt haar jongen in bed. Nu slaapt hij, net als altijd, of . . .

Dan staat ze op. Zachtjes gaat ze naar boven. Even toedekken! Ze doet de deur van de kamer zachtjes open. Dan ziet ze: Ruby, geknield voor het bed. Zijn handen zijn gevouwen. Zachtjes klinkt zijn stem: „Heer, brengt U paps ook gauw uit Indonesië hier, want ik ben zo alleen. En wilt U mams ook helpen en mij, want ik wilde zo graag dat konijn. Amen.”

Geschrokken kijkt Ruby dan opeens achterom. Voelt hij dat

moeder daar staat? Maar moeder legt rustig haar hand op Ruby's hoofd. „Amen!” zegt ze ook zacht. „Ik heb ook gebeden, vent, samen met jou.”

Ruby knikt dankbaar. Dan kruipt hij weer in bed en moeder trekt de dekens over hem heen. „Welterusten jongen!”
„Dag mam.”

4. Bij Frans op de boerderij

Na vieren haasten zich twee jongens over de weg. Frans en Wout.

Wout draagt een boodschappentas met een ritssluiting onder zijn arm. Die heeft moeder meegegeven voor het konijn. Frans draagt z'n gewone tas van school. Het is nog een flink stukje lopen naar de boerderij. Maar daar, in de verte, kun je hem al zien liggen. Het puntige dak steekt donker af tegen de blauwe lucht. Er staan bomen rondom het huis, maar de meeste zijn al kaal. Hoe dichterbij Wout het huis nadert, des te sneller gaan zijn stappen over de stille weg. En de dikke ronde Frans komt er puffend achteraan. Hij kan het haast niet bijhouden, dat gerèn!

Eindelijk komen ze door het hek op het erf. Frans knikt met zijn hoofd naar de schuur achter het huis. Wout wil al meteen doorlopen, maar Frans gaat niet mee. „Even moeder gedag zeggen.” Hij gaat de eerste deur in naar binnen en Wout volgt hem traag. Maar als hij achter Frans de keuken binnenstapt, is het spijtige gevoel al weg.

De moeder van Frans is een hartelijke boerin. Met een gulle lach komt ze de beide jongens tegemoet. Ze steekt haar hand uit naar Wout: „Zo, jong, was jij er het eerste bij om het konijn te bespreken? Gefeliciteerd!”

Hè, dan is er plotseling weer dat kleine stemmetje in Wout:

Was het wel goed wat je gedaan hebt?

De boerin draait zich naar het grote fornuis. Ze schenkt twee bekers warme melk in. Voor allebei één. „Vooruit maar, jongens, dat is lekker tegen de kou.” Frans gaat zitten aan de ene kant van het fornuis, Wout aan de andere kant. Voor Wouts stoel staat een stoof. Hij zet er zijn voeten op en vouwt zijn handen om de warme beker melk. Hè, gezellig is het hier altijd. Hoog boven het fornuis hangen worsten en spek. Voor de winter, weet Wout. Hij drinkt verder aan zijn melk.

Eindelijk buigt hij zijn hoofd achterover en laat de laatste druppeltjes naar binnen glijden. Dan wipt hij van zijn stoel. En Frans begrijpt: nu eerst het konijn!

Even later staan Frans en Wout achter in de schuur. Ritselend

wipt het oude konijn over het stro. De jongen zitten in het hok ernaast. Nu klimmen ze met hun voorpoten hoog tegen het gaas op. Hun neuzen snuffelen in de lucht. Wat verwachten ze? Voer? Of zijn ze alleen maar nieuwsgierig?

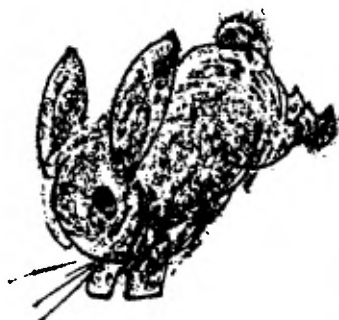
Aan de zijkant van het hok kan Frans' hand door een deurtje naar binnen. Een wit beestje pakt hij bij z'n nek. „Die is leuk, Wout, vind je niet?”

Wout heeft er een kleur van. Zijn ogen tintelen. „Ja, die, o ja!” Dan komt er een spartelend konijn uit het hok. Wit – de ogen rood.

Wout zet z'n tas op de grond, doet de ritssluiting open. „Zol!” Het konijn komt op de bodem van de tas. De tas gaat dicht boven zijn hoofd. Voorzichtig, want als zijn oren ertussen komen! Maar het gaat!

Wout en Frans verlaten de schuur. Nog even kijken ze om, dan doet Frans de deur achter hen dicht. Vanuit de keuken zwaait de boerin. Ze roept: „Het beste ermee, Wout! Horen we nog eens hoe het met hem gaat?”

Wout knikt. Samen met Frans loopt hij nog tot het hek. Dan gaat hij alleen verder, met zijn konijn, de weg af naar huis.

5. Wat er onderweg gebeurt

Fluitend loopt Wout voort. De lange weg terug. Af en toe staat hij stil. Dan luistert hij aan de tas. Hij hoort geschuifel en gewip. Dat komt van zijn konijn!

Aan het begin van het dorp houdt Wout het niet meer uit. Het konijn springt zo. Zou het bang zijn? O — heel even maar! Hij zet de tas op de grond, peutert aan de ritssluiting. Dan, voorzichtig, gaat de tas een stukje open. Een klein spits snuitje komt door de nauwe opening. Dan komen er twee flaporen te voorschijn. En de rode oogjes gluren angstig in het rond.

Zacht strelend beweegt Wout zijn hand over de zachtharige rug. Maar het beestje is schichtig en bang. Plotseling, springend draait het zich om. En dan . . . rtss! Geschrokken staart Wout over de weg. Daar! Z'n konijn! Hoe is het mogelijk! Het is eruit! Fel dringt het tot Wout door. Zijn konijn! „O, dat krijg ik nooit meer terug!” Daar gaat het.

Wanhopig neemt Wout een sprong naar voren. Zijn armen gestrekt voor zich uit. Zijn handen klaar om te grijpen. O, als het maar lukt! Maar . . . rtss! Wèg springt het beestje. Nee, pakken laat het zich niet. Ook Wout rent door. Hijgend, warm. En nòg eens en nòg eens waagt hij een sprong. Hij móet het beest hebben. Kom hier! Maar het lukt Wout niet, hij krijgt het niet te pakken. En leeg staat de tas, op het midden van de weg.

Er komt een jongen aangefietst, met donker haar en een donkere huid. Zijn donkere ogen kijken ernstig in het smalle gezicht. Maar plotseling worden die ogen groot van verbazing en schrik. Een konijn, een wit konijn, zo maar midden op de weg! En een jongen erachter, die al maar probeert het te vangen en het toch niet krijgen kan. Kijk, nú komt het konijn dèze kant op, recht op de fietser af. Dan springt de jongen op de grond. Hij gooit zijn fiets van zich af. In een ogenblik heeft hij zijn jas uitgetrokken. Nu zeilt hij hem over de weg. De jas valt — plat! Precies over het voortrennende konijn! En dan beweegt het alleen nog maar onder die jas, maar het konijn komt niet meer vooruit. Die jongen hurkt bij de jas neer. Zijn handen graaien eronder. Ze brengen een wit spartelend konijn te voorschijn en dragen het in de richting van Wout.

Bedremmeld staat Wout aan de kant van de weg. Aarzelend strekt hij even later zijn handen uit naar het konijn. Daar staan ze nu, Ruby en Wout, tegenover elkaar. En Ruby geeft het konijn aan Wout terug. De aarzelende handen klemmen het vast! Wout draait zich om. Hij draagt het konijn terug naar de tas. Hij schuift de ritssluiting weer dicht. Dan pas neemt hij de

tas op. Hij gaat verder. En Ruby is dan net om de hoek verdwenen.

Snel gaan de voeten van Ruby met de trappers van zijn fiets op en neer. Maar sneller dan zijn trappers gaan zijn gedachten. Sufferd! scheldt hij op zichzelf. Ik had het niet moeten geven. Dit was mijn kans. Die Wout, die gemene vent! Ik was het eerst en toen hij pas. O — wat stom, wat . . .

En nijdig gaan Ruby's benen op en neer. O, als hij het konijn nog eens tegenkwam! Hij zou het nog net zo lief in de sloot gooien of . . . Ach, hij weet niet eens wat hij ermee zou doen. Maar aan Wout geven . . . nooit van zijn leven!

Maar . . . als hij die avond geknield voor zijn bed ligt, is hij toch blij dat hij het wèl heeft gedaan!

6. Hoe moet dat nu verder?

Zaterdag! Wout heeft het druk. Allemaal voor het konijn. Vanmorgen heeft hij de boodschappen gedaan. Dat had hij immers beloofd! En nu, vanmiddag, maakt hij de brommer schoon. Met een grote grijze lap is hij aan het werk. Buiten, tegen de schuur, staat de kist met zijn konijn. Heerlijk in de zon. Met de ruif vol gras.

Ja, Wout heeft het goed verzorgd, en toch . . . Wout is anders geworden, sinds het konijn er is. Niet meer zo vrolijk en blij. Hij voelt het diep in zichzelf. Hij weet ook hoe het komt. Ruby, die is de schuld. Bah, waarom was Ruby ook zo gemeen om die morgen het eerst naar Frans te rennen en te zeggen dat hij het konijn wel hebben mocht? En waarom was het juist Ruby, die het

konijn nog net vangen kon? Nee, Wout had zich flink gehouden, hij had toen tegen Ruby niets gezegd, maar eigenlijk, eigenlijk had hij wel iets moeten zeggen. Zo iets van: Ja, dat is mijn konijn. Zet maar neer, ik kan het zelf wel vangen. Ja, dat had hij moeten doen. Hij was toch immers zelf handig genoeg om dat beest te pakken te krijgen? Dat moest er nog bijkomen. Of...?

Met de tong uit zijn mond poetst Wout voort. De brommer begint te glimmen. Achter Wout naderen voetstappen. Hij hoort het niet. Maar dan voelt hij iets. Een tikje op zijn schouder. En hij hoort vaders stem die zegt: „Ik heb een reuze zoon!” Gek, dan krijgt Wout opeens een kleur. Hij wil wel wegkruipen van schaamte. Maar waarheen?

Met grote stappen loopt Frans diezelfde middag over het erf van de boerderij. Hij heeft een blauwe overall aan en grote zwarte kaplaarzen. Nu opent hij fluitend de deur van de schuur. Over de deel loopt hij naar achteren, naar de uiterste hoek. En als hij daar aankomt, is het er opeens een geritsel van belang. Dat doen de konijnen, in het hok. „O, wat zijn ze toch leuk,” mompelt Frans. En tegelijk denkt hij: Hoe zou het nou met dat kleine witje zijn?

Voorzichtig doet hij de klep van het hok omhoog. De beesten krioelen door elkaar. „Wacht, hier,” hij pakt er één bij zijn nevel en laat hem verdwijnen in een ronde ton. Zoi En nòg één, en nòg één, totdat het hele hok leeg is. Dan veegt hij de mest uit het hok bij elkaar. Ziezo! Want morgen is het zondag, en het hok moet schoon.

Frans' gedachten gaan verder. Zondag — zondagsschool.

Anders gaat hij daar graag heen. Maar... zal dat nu morgen ook zo zijn?

Hij denkt aan een ander ogenblik: op de speelplaats, in de hoek. Daar waren Ruby en hij samen. Ruby was er het eerst. En toen kwam Wout en toen... Nee, dat was toch niet eerlijk. Dat was toch niet goed van hem.

En nu... nu is het morgen weer zondagsschool. Dan komen Ruby en Wout natuurlijk ook. En dan... Nee, schudt Frans, dan ga ik maar liever niet. Of zal hij 't Wout eens vragen, eerlijk zeggen wat eraan scheelt?

Het hok is schoon. Het schone stro ligt er weer in. Nu de konijnen nog, dan kan het hok weer dicht. Nog even blijft Frans staan. Hij kijkt naar de spitse snuitjes door het grove gaas. Dan stopt hij zijn handen diep in zijn zakken en verlaat peinzend de schuur.

7. Een paar dagen vóór het kerstfeest

De zondagsschool wordt gehouden in de kerk. Dicht bij elkaar zitten Frans en Wout. Ruby zit wat apart. Het is de jongens nog nooit zó opgefallen als vandaag hoe alléén hij daar eigenlijk zit. Hij is de laatste dagen ook zo schuw, zo anders dan anders.

Het laatste lied is gezongen. De deuren gaan open. Dan krijgt Frans een kans. De hele tijd heeft hij erover gedacht hóe hij het zeggen zou; nu gaat het vanzelf. Ruby loopt voor hen uit. Dan knikt Frans achter Ruby's rug: „Daar gaat-ie weer, hij is altijd alleen. En . . . dat konijn, Ruby was toch eigenlijk eerst.”

Verschrikt blijft Wout staan. Z'n hoofd is rood, z'n ogen kijken ernstig. O, hij vindt het zo naar. Dat Frans dit nu zegt, hij heeft

het steeds gedacht. En nu . . . probeert hij er niet omheen te draaien. Eerlijk komt hij ervoor uit. Hij knikt. Zijn ogen zoeken de grond. Het is alsof hij wil zeggen: 'k Weet het wel, maar . . . hóe kan het nú nog anders worden. Ik kan er niets meer aan doen. Ik kan toch niet met het konijn op m'n arm naar Ruby toegaan en zeggen . . . O nee, nee!

En Frans? Hij heeft zijn lippen op elkaar geperst. Met zijn voet tekent hij figuurtjes op de grond. Diep in zijn hart weet hij maar één oplossing: dat konijn moet terug. Maar hoe? Wout weet het óók, het is dat éne stemmetje, dat steeds vroeg: Is

het wel goed? Dat zegt nu: Ja Wout, dan kan het weer goed komen, als je Ruby dat konijn toch nog geeft. Anders niet! Het kan nog, Wout. Vooruit, jong, vooruit!

Maar Wout zegt niets. Hij zegt niet: Ik zal het brengen. Maar ook niet: Ik doe het niet. O Wout, hoe moet dat nu verder?

Ruby is intussen doorgelopen, maar aan het eind van de straat kijkt hij om. Hij doet het ongemerkt. Dan ziet hij ze: Frans en Wout. Zie je wel, hij hoort er niet bij. Hij niet. En dat konijn . . . 't is gemeen!

Het is enkele dagen voor Kerst. Tussen Frans en Wout is over het konijn niet meer gesproken. Ze durven er geen van beiden meer over te beginnen. En toch . . .

Frans wordt al maar onrustiger. Als . . . als vader nu eens toestemming geeft om nog een konijn weg te doen? Dan is dat voor Ruby, dan is er niets meer aan de hand. Maar . . . vader heeft de eerste keer zo stellig gezegd, dat hij er maar één verkoopt, dat Frans bijna niet durft. Bijna, want op 't laatst houdt hij het niet meer uit.

Hij is naar bed gegaan, net zoals altijd. En toch kan hij niet slapen. In zijn gedachten ziet hij het schoolplein weer voor zich, met Ruby en Wout. Om hem heen is het donker, hij kan niets

meer zien. Eindelijk hoort hij hoe vader de schuur ingaat. Hij begrijpt: dat is vaders laatste wandeling voor de nacht, dan gaat hij naar bed. Frans laat zich voorzichtig uit bed zakken, hij daalt het laddertje af dat uitkomt op de deel. Daar blijft hij staan. Recht voor de deur waar doorheen vader weer moet binnenkomen. In de keuken hoort hij moeder met de kopjes rammelen. Dan slaat de klok. Tien zware slagen. Frans telt ze één voor één. Alles wordt weer stil. Totdat . . .

Voetstappen komen nader. Langzaam gaat de deur open. De klompen worden uitgeschoven en neergezet op de mat. Gespannen wacht Frans af. Ziet vader hem nu niet, of . . . „Vader,” roept hij zacht.

Verschrikt heft de boer in het schemerige licht zijn hoofd omhoog. Zijn ogen zoeken langs de ladder, naar boven.

„Hier vader,” fluistert Frans nog eens zacht, vanaf de deel.

Dan pas krijgt de boer Frans in het oog. „Akelige jongen,” broemt hij zacht. „Je laat me schrikken. Wat is er — ben je niet goed?”

„Jawel vader, maar . . . Ik . . . eh . . . ik wou . . .” Frans stottert.

Dan klemt hij zijn handen tot vuisten. Vooruit, denkt hij, toel „Mag Ruby ook alstublieft een konijn? Hij wou het zo graag, en hij is zo alleen!”

Maar Frans' vader is een beetje boos. Wie Ruby is, weet hij niet, en het interesseert hem ook niet. Maar déze aap, die voor hem staat, die moet in bed! „Geen denken aan,” broemt hij nog. „En nou: ingerukt, mars!”

Haastig verdwijnt de dikke Frans in z'n pyjama naar boven. Bibberend van de kou schiet hij even later weer in bed. Hè, jammer! Nu komt het met Ruby nòg niet in orde. Hij was de eerste, dat was echt waar. Maar Wout . . . En . . . 't kerstfeest komt . . . hoe kan het nu ècht kerstfeest worden?

8. De oude koster in de grote kerk

De kerk wordt versierd! Het is vier uur. De koster loopt met een lange ladder op zijn rug. Die heeft hij nodig. De boom is groot, dit jaar. En ook bovenin moeten ballen komen. Mooie, witte ballen en lichte slingers tussen het donkere groen. En op de banken zal hij kaarsen zetten. Net zoals andere jaren. Ja, dat zal hij doen. En met een peinzend gezicht staat de koster onder de boom. O, o, wat heeft hij het weer druk! Wanneer moet hij dat toch nog allemaal doen?

Maar dan . . . Pie-iep, zegt de deur van de kerk. De koster kijkt op.

Langzaam gaat de deur open. Door de kerk komt een stroom koude lucht. Wie is daar? Wie komt er aan? Maar de deur blijft open, er is niemand te zien. Dan weet de koster het wel. Het is de wind. O, die akelige wind. Daar wordt de hele kerk koud van! En . . . dat is zo slecht voor z'n zere rug. De koster staat een beetje krom. Hij houdt zijn hand op die zere rug. Het is net, of hij de kou nú al voelt. Met vlugge stappen gaat de koster tussen de banken door. Hij zal de deur wel dichtdoen, dan kan er geen wind meer in!

Maar . . . wat is dat? Vlak bij de deur staat de koster plotseling stil van schrik. Er klinkt gemorrel vanuit het sleutelgat aan de andere kant. Wie doet dat? Daarna wordt het stil. Met een paar stappen is de koster bij de deur. Trekt hem verder open, kijkt en zoekt naar de sleutel in het slot.

Maar het slot is leeg, de sleutel is weg! De koster voelt hoe zijn benen beginnen te trillen. Hij balt zijn handen tot vuisten. Hij gromt. Wie is daar zo brutaal geweest? Wie heeft daar zo maar zijn sleutel weggehaald? Dat is gemeen, brutaal. Dat is . . .

Nog verder rukt hij de deur open. Hij speurt naar links en rechts in de smalle straat. Maar die is verlaten. Er loopt niemand. Alleen, o daar, in de verte, daar rennen twee jongens voort! Naast elkaar op de smalle stoep. Ze kijken niet om. Ze hebben

hun mutsen diep over hun oren. Zijn dat de dieven? O, als dat waar is, dan zal hij ze! Die brutale rekels! Wacht maar! En woedend steekt de koster zijn vuist omhoog. „Wacht maar, brutale vlegels, ik zal je!” Dan gaat hij weer naar binnen. Hij doet de zware deur achter zich dicht. Weer ziet hij het lege slot. „Wacht maar,” mompelt hij nog eens, „als ik jullie krijg!”

Langzaam loopt de koster tot voor in de kerk. In zijn voorhoofd staan diepe rimpels. Hij wrijft met zijn hand langs zijn kin. Wat nu? Al veertig jaar lang is hij koster. Al veertig jaar lang werkt hij hier in de kerk. Maar zo iets als dit? Nee, dat is hem nog nooit gebeurd. Z'n sleutel gestolen. En waarom? Wat moet iemand nou doen met de sleutel van de kerk? Nee, dat begrijpt hij niet. Totdat . . . hij blijft stilstaan van schrik. Hij kijkt in het rond. Er hangen zendingsbussen aan de muur. Bussen met geld! Die jongens zullen toch niet . . . Hij schudt zijn hoofd. Zulke jongens, ze stelen? Of . . . toch wel? In de krant heeft wel eens zo iets gestaan. Geld . . . gestolen van een school. Maar . . . dat zal hem niet overkomen! Zo waar als hij hier koster is. Ze blijven van het geld af! Dat staat vast. Hij zal al die bussen van de muur afschroeven. En als die kwaaie apen dan komen, komen ze voor niets! Ja, dat zal hij!

Met grote stappen loopt de koster achter de preekstoel om. Daarachter is een deur. En achter die deur is een kamer met een kast. Daar zit een hamer en een nijptang in. Die haalt hij eruit. En ook de schroevendraaier neemt hij nog mee. Dan komt hij terug in de kerk. Regelrecht gaat hij naar de eerste bus. Hij zet z'n schroevendraaier in de sleuf van de schroef. Hij wrikt en wrikt. De punt van zijn tong komt uit zijn mond. Foeil foeil! Wat zit dat ding vast! Wat een werk, wat een werk! Die kwaaie apen! En de boom moet nog versierd worden en de kaarsen moeten nog op de banken worden gezet! En morgenavond is het kerstfeest. Dan moet de kerk mooi zijn, en lekker warm, want anders . . . En harder nog werkt de koster door. Eén schroef is er al uit. Nu nog drie. En dan nog vier van de andere bus. O, 't is verschrikkelijk! De man zucht. Een oude man, in een grote kerk!

9. Twee samenzweerders

Over de straat rennen twee jongens voort. De ene jongen heeft een sleutel stevig in zijn hand geklemd. De kwast van zijn muts wipt vlug op en neer. Dat is Wout. De andere jongen is dik, hij hijgt en puft. Dat is Frans. Wout en Frans — samen op straat. Samen kijken ze gespannen om zich heen. En ze rennen zo voort. Waarom? Ze hebben een plan! Een groots, een prachtig plan! Sst. Niemand mag het weten. Ook vader en moeder niet. Sst.

Eindelijk verdwijnen ze om de hoek. Dan staat Frans stil. „Ik kan niet meer,” zegt hij, „ik loop niet meer. Ga jij maar door.” Maar Wout wacht ook. „Welnee,” bromt hij, „ik ben ook doodmoe. En hier kunnen we best uitrusten. Er is niemand die ons hier kan zien. Kom maar.” Hij laat zich achterover zakken aan de kant van de weg. Hij veegt met zijn zakdoek zijn voorhoofd af. En in z'n andere hand is de sleutel. Die houdt hij stevig vast. „Hè, hè,” zucht hij dan, „dat was het begin. Nu verder.”

„Ja,” knikt Wout.

De twee jongens buigen zich naar elkaar toe. Hun stemmen klinken zachter. Ze fluisteren.

„Ja, vanavond nog,” zegt Frans.

„Goed,” zegt Wout. „Vanavond om acht uur. Prima! De mand staat al in de schuur. Daar kan hij zo in . . . dan kunnen we meteen op weg. Ja, afgesproken!”

Dan staan de jongens op. Diep in hun hart is het grote geheim — beiden zijn ze bezig aan hun plan. En als het vanavond donker is, als de klok acht zal slaan, wacht maar! Eerst naar huis, eerst eten en naar bed en dan . . .!

Wouts moeder is boos, o zo boos! Haar hele was was schoon. Allemaal klaar. Alles stond in de rieten mand. Boven op de zolder, bij de trap. Ze hoefde alleen die stapeltjes nog maar op te bergen in de kast, maar nu . . . foei! Wie heeft dat gedaan? Alle

keurige stapeltjes zijn weg, verdwenen. Boven op de zolder ligt haar was door elkaar. En de mand? Die is ook weg. Nergens te vinden. Hoe kan dat? Ze gaat boven de kamers in en uit. Zij kijkt en zoekt. Ze ligt op haar knieën voor Wouts bed en tuurt eronder. Maar wat ze ziet, géén wasmand. Hoe is dat toch mogelijk? En op haar eigen slaapkamer en in de badkamer en . . . en . . . Ze zoekt overal. Geen plaatsje wordt vergeten. Maar ze vindt . . . ? Niets!

Verdrietig gaat ze zitten op een punt van de keukenstoel. En als die mand weg blijft, wat dan?

Vader komt thuis. Hij rijdt z'n brommer in de schuur. 't Gaat niet zo best, deze keer. Hij moppert een beetje. Hij tilt iets op zij. Nog eens en nog eens rijdt hij z'n brommer wat heen en weer. Eindelijk staat-ie goed. Dan gaat vader naar binnen, de keuken in. Zijn gezicht staat nog een beetje boos. Hij ziet moeder wel zitten, maar hij vergeet helemaal te groeten. Hij zegt alleen maar: „Dat plaatsje rechts in de schuur, dat is immers van mij! Daar moet mijn brommer staan. Anders past hij er niet eens meer in. Zet er nou voortaan die rommel niet meer neer!” Moeder kijkt op. Verbaasd. Rommel? Zij rommel neergezet, in de schuur? Geen denken aan! Vader loopt door. Hij trekt z'n jas alvast uit. „En 't is het plaatsje van mijn brommer.” Dàt zegt hij nog.

Moeder begrijpt er niets van. Ze staat op. Ze gaat naar de schuur en opent de deur. En dan . . . Ze slaat haar handen ineen. Hoe is dàt nu mogelijk! Daar staat háár mand. En dáárom kon vaders brommer er niet staan. Nee maar! Nú begrijpt ze het best. Maar . . . hoe komt die mand hier? En waarom? En, o, kijk daar nou toch eens! Druppeltjes olie van de brommer liggen op de grond. En kijk nou toch eens! Kijk nou toch eens!

Ze heeft de mand opgetild. Onder de mand is nog meer olie. Een grote blauwe vlek. En daar staat nu haar mand middenin. Haar mand voor de fijne witte was. O, o, o! Dat moet Wout gedaan hebben. Dat kàn niet anders. Als hij thuiskomt, wacht maar!

„Meteen naar bed! Mars! Naar boven!” Het klinkt nog in Wouts oren na als hij de trap opgaat. O, wat is moeder boos! En ze had alles willen weten over die mand. Maar... dat kàn toch niet? 't Is immers het plan van Frans en hem? 't Is immers hun grote geheim? Nee, hij mag het niet verraden. En daarom is moeder nog bozer geworden. „Wout,” heeft ze gezegd, „je bent een stiekeme vent. Dat is fout! Als je het me vertellen wil, kom

dan maar naar beneden. Maar nu . . . weg! Meteen naar bed! Mars!"

Zo gaat Wout dan nu naar boven. Hij komt in z'n halfduistere kamertje. Hij doet het licht niet aan. Langzaam kleedt hij zich uit. Eén voor één komen z'n kleren op de stoel terecht. Hij zoekt z'n pyjama onder het kussen vandaan, trekt hem langzaam aan. „Ach Heer," bidt hij dan zacht, „ik mag het moeder niet verraden, ons plan. Dat kan toch niet. Wilt U geven dat het lukt? Wilt U ook geven dat moeder niet boos meer is? Amen!"

Huiverend kruipt Wout in bed. Hij trekt de dekens hoog over zich heen, boort zijn hoofd diep in het kussen. Maar zijn ogen durft hij niet te sluiten. Stel je voor dat hij inslaapt! Dat mag niet! Want straks — het plan — het grote geheim!

Na een poosje komen er voetstappen naar boven. Moeder misschien? Komt ze toch nog eten brengen? Hem toedekken misschien? Wout tilt zijn hoofd op. Hij wacht op het openen van de deur. Maar waar hij op wacht, gebeurt niet. De voetstappen gaan voorbij. Wel hoort Wout het kraken van de mand.

Dan begrijpt hij het al. 't Is tòch moeder. Die brengt de mand naar boven. En . . . ze komt niet eens naar hem toe!

Hoor, nu komt ze weer langs zijn deur. Even houden haar passen op, dan gaat ze weer verder. Nu hoort hij haar op de trap. Nu een deur. Ze is de kamer in. Jammer! Wout voelt zich helemaal alleen. Onrustig draait hij zich om. Maar dan slaat ergens de klok. Hoor! Wout telt de slagen. Zeven pas. Zeven uur! Nog één uur te vroeg. Eén uur wachten nog. Niet slapen Wout, pas op!

En ergens op de zolder van een boerderij wacht nog iemand. Frans! Ook hij telt de slagen van de klok. Acht uur moet het zijn, en dan . . .

10. Een nachtelijk avontuur

Acht slagen klinken over het donkere dorp. Dat is de torenklok! Wout zit meteen rechtop in bed. Zachtjes telt hij de slagen mee. Tot de laatste slag. Dan wordt alles weer stil. Ook in huis. Wout luistert scherp, maar er is niets te horen. Nu vlug!

Zachtjes kruipt hij te voorschijn uit z'n warme bed. In het donker kleedt hij zich weer aan. Alleen zijn schoenen niet, die neemt hij in z'n hand. Nu opent hij zachtjes de deur, steekt zijn hoofd om de hoek. Hij ziet de donkere, stille gang. Beneden hoort hij stemmen, van vader en moeder. Sst! O, als ze het merken! Met bonzend hart komt Wout op de gang. Zijn handen tasten vooruit naar de zoldertrap. Ja, daar voelt hij de leuning.

Hij zet z'n schoenen onderaan neer. Dan klimt hij zachtjes naar boven toe. In het maanlicht ziet hij de mand. Die heeft moeder daar weer neergezet. Piepend gaat het deksel omhoog. Gelukkig, hij is leeg. Nu mee naar beneden. Oei wat lastig! Wat een gepiep. Maar het moet. Hij draagt hem voor op zijn buik. Zijn gezicht trekt scheef van spanning. Zijn tong komt uit z'n mond. Die mand is zo onhandig, zo raar. Ja, eigenlijk is hij net iets te groot. Maar . . . doorlopen maar, vooruit!

Op z'n kousen komt hij beneden in de gang. Dan gaat hij de keuken door, opent de deur naar buiten. Brrr, wat koud! Gelukkig heeft hij z'n trui.

Maar . . . o . . . z'n schoenen. O, dat is verschrikkelijk! Nou staan die nog boven, hoe moet dat nu? Dan ziet hij z'n laarzen, op zij van de deur. Gelukkig! Die kan hij óók aantrekken. Snel en zachtjes trekt hij dan de deur achter zich dicht. Hij verdwijnt in het donkere schuurtje, hij wacht . . . Op Frans!

Als het Frans nu ook maar lukt! Die moet de zoldertrap af en over de deel. En dan nog over het erf. En de hond, als die blaft? Gespannen hurkt Wout in het schuurtje neer. Hij luistert naar ieder geluid. Zijn handen steunen trillend op de mand. Wachten moet hij, hoelang nog? Als vader komt — moeder misschien?

Sst! Daar komt iets! Voetstappen op de weg. Nu sluipt iemand het hekje door, loopt voorzichtig over de rand van het gras. Dan een tastende hand naar de knop van de schuur. „Psst. Ben jij er al, Wout?”

Wout ademt verlicht. „Ja,” roept hij zacht. „Kom maar, kom maar gauw!”

Dan sluipt Frans door een kier ook het schuurtje in. Wout wacht

hem op. „Hier Frans, hier staat de mand. Doe jį het deksel open? Dan doe ik hem erin!”

Wout verdwijnt naar de hoek van de schuur. Hij opent het hok. Dan pakken z'n handen iets stevig vast. „Ho, hol” mompelt hij zacht. „Niet zo krabbelen!” Dan verdwijnt er iets in de open mand. Zachtjes doen twee paar handen het deksel dicht. In de mand springt iets heen en weer. Snell Het krabt. En de mand piept en kraakt. „Stil, o, stil nou toch.”

„Kom maar gauw,” zegt Frans. „Hoe eerder we gaan, des te beter het is. Als ze ons hóren!”

Daar gaan ze. Twee jongens — achter elkaar, de duisternis in. En tussen hen in is de mand, die piept en kraakt!

11. O, als ik ze krijg, die dieven!

In de kamer zitten de vader en moeder van Wout. Moeder breit. Haar hoofd is diep gebogen over de steken op haar pen. Plotse-ling tilt ze haar hoofd op. „Ik hoor iets, buiten! De brommer in de schuur! Er zal toch niet . . .?”

Rustig staat vader op. Hij hoort het ook. Hij gaat de gang op, de keuken in. Hij draait de lichtknop bij de deur om. Hij tilt het gordijn op zij, tuurt naar buiten.

Maar . . . wat is dat? „Hé, heb ik die schuurdeur nou open laten staan, óf . . .” Hij opent de keukendeur, staat onder de lamp in de tuin. Dan kijkt hij in de halfverlichte schuur. Maar . . . er is niets te zien. Z'n brommer staat er nog. De schuur is verder leeg. Nee, er is niemand in. Of? Hé, dat is vreemd. Hij haalt een aansteker uit z'n zak, gaat de schuur verder in, steekt de aansteker aan. En dan . . . Maar dat kan toch niet? Dieven? Dieven in zijn schuur? Het konijn, het konijn is weg!

„Kijk dan toch, vrouw! Het hok is leeg!” Vader slaat zijn handen ineen van verbazing en schrik. Hij schudt zijn hoofd. „O, als Wout dat wist!” Maar . . . Wout hoeft het nog niet te weten. Hij gaat er achteraan. En als hij die dieven krijgt! „Gemeen is het, o, zo gemeen!” Ze willen zeker Wouts konijn eten met Kerst. Maar wacht maar. O, als hij ze krijgt! „Vooruit, vrouw, m'n pet, m'n jas!”

Vader haalt intussen z'n brommer uit de schuur. In een wip is hij klaar. Ronkend slaat de motor aan. „O, als ik ze krijg, die dieven!”

Dan verdwijnt vader tussen de donkere huizen. Moeder staat alleen voor de deur. Ver weg ziet ze nog het rode achterlichtje, zachtjes hoort ze de motor nog. Dan is het weg!

Langzaam draait moeder zich om. Het konijn weg. En juist met Kerst. Die arme Wout! Gelukkig dat hij slaapt. Hij weet nu nog van niets. En misschien . . . misschien brengt vader het konijn weer mee terug!

Ze gaat naar binnen, doet de keukendeur achter zich dicht, zelfs op slot. Je kunt ten slotte niet weten wie er in die schuur is geweest. Nee, veilig is het niet om huis. Hè, ze zal blij zijn als haar man thuiskomt, als ze de brommer weer hoort. 't Is nu zo stil, zo akelig stil! Zal ze . . . zal ze even kijken of Wout wel slaapt? Ze heeft hem voor straf naar bed gestuurd. Misschien lag hij nog wel wakker. Wakker van spijt, om die mand. En dan, dan heeft-ie misschien tòch alles gehoord. Dan heeft hij dubbel verdriet. Kom, denkt ze, laat ik maar even gaan, je kunt nooit weten.

Langzaam, zachtjes, gaat ze naar boven. Dan houdt ze stil voor Wout z'n deur. Ze luistert. Maar ze hoort niets, helemaal niets. Slaapt hij toch? Of heeft hij haar horen komen en houdt hij zich daarom zo stil? Ze drukt de knop naar beneden en doet de kamerdeur een klein stukje open. Ze kijkt om de hoek. 't Is te donker. Ze ziet niets. Ze staat zichzelf in het licht.

„Wout,” zegt ze dan zachtjes, „slaap je al?”

Maar er komt geen antwoord.

Zachtjes trekt ze de deur weer dicht en loopt de trap af. Maar dat daarboven op Wouts kamer het bed leeg is, nee, dat weet moeder niet! O, als ze het eens wèl gemerkt had!

12. Onraad in de kerk

Twee jongens lopen door de koude avond, onder de heldere sterrenhemel: Wout en Frans. Ze haasten zich voort. De mand tussen hen in, de piepende, krakende mand. Gauw, gauw! Niemand mag het weten. Hun grote geheim, hun plan, voor Kerst!

Ze lopen de straten door, schieten het smalle slopje in, komen op het pleintje voor de kerk. Nee, niemand te zien. Een enkele voorbijganger, en daarginds een brommer, maar dat is niet erg. Voor de kerkdeur zetten ze hun mand neer. Wout haalt de sleutel uit z'n zak, draait hem om in het ijzeren slot. Piepend draait de deur open.

Ze verdwijnen naar binnen. Knerpend gaat de deur dan weer dicht. Dan staan ze stil. Twee jongens en een konijn. In het portaal van de kerk. Op de ruige mat.

„Gelukkig, nu zijn we erin,” mompelt Wout.

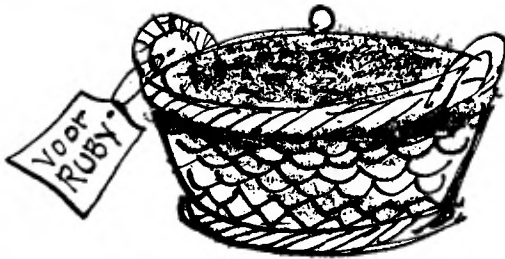
„Dat is dat,” hijgt de dikke Frans. En hij wrijft met z'n zakdoek z'n vochtige handen af. „Hè, hè, is me dat een gesjouw!”

„Kom maar.”

Ze lopen door. Nu gaan ze door de schemerige kerk. Door één van de ramen schijnt de maan naar binnen. Gelukkig maar! Net een lamp, dat is fijn!

„Daar!” wijst Wout. „Kom maar!”

Ze schuifelen verder, tot helemaal voorin. Ze komen vlak bij de groene kerstboom.

„Kijk, hier moet-ie ergens staan. En dit kaartje, dat moet erbij! Wout haalt een vierkant kaartje uit zijn zak. Er staat nog niets op. „Wacht even!” Op zij van de preekstoel is een klein knopje. Dat gebruikt de koster altijd. Dat heeft Wout wel gezien. „Wacht even!” Hij gaat erheen en draait het knopje om. „Klik!” Boven in de preekstoel gaat een klein lampje branden.

Frans schrikt ervan. „Jô, Wout, niet doen!”

Maar Wout schrikt niet. „Ach jô, even maar. Dat is toch niet zo erg!”

Maar Frans is er niet gerust op. „Als ze het van buitenaf zien!” Toch draait Wout het kleine lampje niet uit. Met haastige vingers krabbelt hij een paar woorden op het kleine witte kaartje. Dan bindt hij het met een klein stukje touw vast aan de mand. Samen schuiven ze de mand onder de groene boom. De krakende, piepende mand. Nu kan het lichtje weer uit. Nu kunnen ze naar huis, naar bed. En niemand heeft het gezien. Niemand?

Boven in de studeerkamer van de pastorie brandt licht. De dominee werkt. Hij schrijft aan zijn bureau, hij heeft het druk. Want morgen! Dan is het feest. Dan komen alle kinderen en alle ouders naar de mooi versierde kerk. Dan kunnen ze al dat mooie zien. Maar het àllemooiste, dat kunnen ze niet zien. Dat moet hij hun vertellen. Dat moeten ze hóren. Dat is de blijde boodschap van God uit de hemel, Die Zijn Zoon naar de aarde heeft gestuurd, om de mensen blij en gelukkig te maken. Ja, dat

is het mooiste van Kerst! De dominee zucht. Hóe zal hij het vertellen? Hoe zal hij het uitleggen, dat ze er toch iets van begripen?

Tingeling-tingeling-tingeling. Hard klingelt de bel door het grote huis. Nou, nou, wie belt daar zo hard? Het lijkt wel brand! Dan hoort de dominee nog meer. Beneden wordt opgedaan. En dan klinken er snelle voetstappen op de trap, kloppen op de deur van zijn kamer. En nog voordat hij „ja” heeft kunnen roepen, schiet de deur al open. Een oude man staat verschrikt op de drempel. Een oude, gebogen man. De koster! Maar . . . waarom? „Kom binnen, De Bruin,” zegt de dominee kalm. „Kom toch zitten. Wat is er gebeurd?”

Maar de koster gaat niet zitten. Hij draait zijn pet in het rond. „Nee dominee, ik ga niet zitten. De dieven zijn er. De dieven, kom maar gauw. Ze zijn er nu! Ze komen voor de zendingsbussen in de kerk. Die vinden ze nu niet, maar . . .”

De dominee kijkt verbaasd. Dieven? Zendingbussen? Waarom? Dan vertelt koster De Bruin het hele verhaal. „Ja dominee, vanmiddag, toen ik in de kerk was, toen haalde een dief de sleutel uit de deur. Maar de zendingsbussen, die heb ik. Maar net — ik stond voor het raam van mijn huis — keek ik naar de kerk. Toen zag ik óók een klein lichtje door de ramen. ’t Ging even aan. En na een vijf minuten weer uit. En . . . als we nu hard lopen! Kom maar, dan zijn ze er nog. Kom maar, in de kerk!”

Daar gaan ze! De dominee moet voorop. Hij heeft zijn zwarte paraplu uit de bak genomen. Die neemt hij mee. Daarachter loopt de koster. Hij heeft een bruine stok. Zijn pet staat een beetje achter op z’n hoofd, z’n rug is wat krom. Maar z’n benen kunnen nog snel. Pas op! Die dieven, o als hij ze krijgt!

Achter elkaar gaan ze in de grote pastorie de trap af. Achter elkaar gaan ze door de gang, door de deur, over de straat.

Even nog staan ze stil voor de deur van de kerk. Dan duwt de dominee het eerst die deur zachtjes open. Hij knerpt en piept. Koude wind stroomt naar binnen. En de koster roept met een

donkere stem: „Waar zijn hier dieven? We hebben wapens bij ons. Geef je maar over. Gauw!”

„Gauw, gauw!” klinkt de echo terug uit de halfdonkere kerk. De dominee en de koster staan doodstil. Ze luisteren. De koster houdt zelfs zijn hand aan zijn oor. Maar ze horen niets!

13. Ontdekt!

Toch . . . Plotseling ritselt er iets, vóór in de kerk. Er kraakt iets, het springt. Wat is dat? „Wie is daar?” roept de dominee. En nog eens: „Wie is daar?”

Geen antwoord, alleen gekraak en gekrab.

Dan haalt de dominee lucifers uit zijn zak. Hij strijkt een houtje aan. Het lichtje flakkert in de duisternis op en neer. Schaduwen dansen op de muur. Niemand te zien. Dan dooft het vlammetje weer uit. Nòg een lucifer steekt hij aan.

„Vooruit, De Bruin, gauw, het licht aan.” Het is een zacht fluis- teren in de stille kerk. De koster doet een paar passen vooruit. Het knopje is al vlakbij. Nu klikt het en de lampen schieten aan. Daar staan ze nu, in de helder verlichte kerk: de dominee en de koster. Vóórin staat de boom. En kijk, daaronder een mand. Een grote rieten mand. „Kom mee, De Bruin,” zegt de dominee. „Kom meel!”

Zachtjes lopen ze voort. De dominee met de zwarte paraplu, de koster met zijn stok.

Voor de boom blijven ze staan. Hoor, dat gepiep, dat doet die mand. Kijk, er hangt een kaartje aan het deksel. Een klein vier- kant, wit kaartje. Er staat iets op. Maar de dominee kan het niet lezen. Wacht maar! Hij haalt een bril uit zijn zak. Die zet hij op zijn neus. Zo . . . nu kan hij beter zien. Nu nog eens even kijken.

Hier: „Voor Ruby” staat erop.

„Ruby... wie is dat? Wacht eens... is dat niet dat Indische jongetje, dat hier pas is komen wonen? Ja, die zal het zijn. Maar... „voor Ruby”? Wát is er dan voor Ruby?”

De dominee kijkt nog eens naar de mand. Daar ritselt het zo. Wat zit erin? Voorzichtig tilt hij het deksel omhoog, heel even maar. Heel even kijkt hij in de mand. Dáár, dát is het geluid. Dát zit erin. Een konijn! Een mooi, levend konijn.

De dominee lacht. „Kijk nou toch eens, De Bruin. Een konijn in de kerk. Een konijn voor Ruby. Ha-ha-ha. Dat is mooi! Dieven? Nee, ze zijn niet iets komen hálen! Ze hebben iets gebràcht. Ha-ha-hal!”

Maar . . . plotseling lacht de dominee niet meer. Haastig bukt hij zich voorover. „Ho, ho beest!” roept hij. „Wacht even, erin!” Maar het konijn krabbelt met z'n scherpe nagels over de handen van de dominee. Hij wil er niet in, maar eruit! Hij wil naar z'n warme hok. Honger heeft hij. En het is hier zo koud! Ga weg! Ga weg! Hij krabbelt omhoog langs de rieten mand. Dan springt hij over de rand! O!

Even blijft hij verbaasd zitten, onder de groene boom. In de lege kerk. Maar het duurt niet lang! Rtss, rtss. Met een paar sprongen wipt hij achter de boom, in de verste hoek. Daar blijft hij schuw, hijgend zitten.

En de dominee? En de koster? Die staan vóór de boom. Zenuwachtig. Een konijn in de kerk! En morgen is het al kerstfeest. Dat loopt fout! Dat gaat mis!

„Als we hem nou eens opjagen. Hij moet daar uit die hoek. Als hij maar tussen de banken is!”

De koster knikt. Hij steekt zijn bruine stok zover mogelijk achter de boom. Hij tikt ermee op de grond.

„Vooruit beest, vort!”

En aan de andere kant komt de grote zwarte paraplu van de dominee.

„Schiet op beest, vooruit!”

Dan komt het konijn in beweging. Rtss, rtss. Het springt tussen de takken van de kerstboom door. En nog verder . . . tussen de banken door, de lage, de hogere. Wip, wip, wip!

Op zij in de kerk, tussen de hoge banken, zitten twee jongens angstig bij elkaar: Frans en Wout. Ze zijn bang. Zó bang! Zij hadden vanavond de mand onder de boom gezet. Nèt wilden ze naar huis gaan. Maar toen ging ook de kerkdeur weer open. Zo maar ineens, achter in de kerk. En ze hadden die stem gehoord: „Waar zijn hier dieven? We hebben wapens bij ons. Geef je maar over. Gauw!”

Toen waren ze zachtjes deze bank ingesprongen. Hun harten klopten snel. O gauw, als ze ons zien! Er was licht gemaakt. En

ze hadden de dominee en de koster zien gaan. Helemaal tot voor in de kerk. En de mand en het konijn! O, nu was alles ontdekt. O, wat erg. En nu, nu is het konijn eruit. En straks . . . straks . . . Wip, wip, wip! Met de oren omhoog wipt het konijn voort. Tot vlak bij de bank van de jongens. O, nog even . . . Wip, wip, wip! Dan . . . plotseling strekt Wout zijn arm op zij. Hij zit op zijn hurken, onder die ene bank. Maar hij rekt en rekt en . . . het kàn! Stevig grijpt hij het konijn in zijn nek.

„Hier, kom hier!” fluistert hij zacht.

Maar dan grijpt Frans hèm bij zijn arm. „Sufferd, o sufferd!” fluistert hij zacht. Hij trekt Wout met een ruk naar achteren. En Wout, o, hij kan het niet helpen. Hij rolt achterover.

Rommeldebommel, klinkt het in de kerk. En Frans roept nog: „Au! au! O, pas op, mijn been!”

Voor in de kerk staan de dominee en de koster. Vol verbazing kijken ze op zij. „Wat is dat?”

Dan krabbelen er twee jongens overeind. Frans en Wout. Hun wangen zijn rood, hun knieën beven. En in z'n hand houdt Wout het spartelende en krabbende konijn. O Wout, houd vast!

14. Het plan gaat toch door

Stokstijf staan de jongens daar. Ze durven niet meer op te kijken. Wat moeten ze nu doen? Het is doodstil geworden in de kerk. De mand piept niet meer. De bruine stok van de koster slaat niet meer op de grond. De zwarte paraplu van de dominee jaagt geen konijn meer voort. De boze stemmen zwijgen. Maar nul O, de jongens durven zelfs niet te kijken.

Dan komen er langzame voetstappen van voor uit de kerk. Er blijft iemand voor hen staan. En een rustige stem zegt zacht: „Maar jongens, hoe zit dit nu toch allemaal in elkaar? Wat is er

toch gebeurd? De koster en ik dachten dat er dieven waren. En . . . nu zijn jullie in de kerk. Waarom?"

Wout pakt het spartelende konijn stevig onder zijn arm vast. Dan stottert hij: „Dit konijn was eigenlijk voor Ruby. Maar . . . ik kreeg hem toch van Frans. En . . . maar . . . Ruby is zo alleen. Ik dacht . . . wij dachten . . . God geeft óók iets met Kerst . . . en wij . . . en toen . . .”

De dominee luistert. De koster komt ook langzaam dichterbij. Nu horen ze het plan. Het grote geheim voor Kerst. Als Wout uitverteld is, schudden de beide mannen hun hoofd. Nee, eerst was het niet goed met Wout en Frans. Dat horen ze nu wel. Maar nu . . . nu mag tòch alles nog goed komen.

„Toe jongens,” zegt de dominee opeens, „ik vind dit een heel goed plan. Ik doe mee. En koster, doet u ook mee? Vooruit. We stoppen het konijn weer in de mand. En morgen . . . o ja . . . zó is het goed!”

Daar gaan ze. De dominee voorop, dan de koster, dan Wout met het konijn, dan Frans. Ze komen onder de boom. Nu stoppen ze het konijn in de mand. Weer komt het kaartje eraan te hangen: „Voor Ruby!” Dan pas verlaten ze de kerk. De lichten gaan weer uit. De deur op slot. En met een zucht laat de koster de sleutel weer in z'n eigen zak glijden. Gelukkig! Die heeft hij nu terug!

Heet van spanning rennen Frans en Wout de weg af naar huis. Ze voelen niets van de kou. Ze denken alleen maar aan hun plan. Aan morgen, aan het kerstfeest. Wat zal het allemaal blij en heerlijk zijn! Wat zal het fijn worden! Maar, eerst nog slapen, eerst nog één nacht naar bed.

Bij de hoek nemen ze afscheid. Frans gaat rechtdoor — zachtjes over het grote erf. Door de achterdeur en dan de ladder op. Tot, ja, tot daar. Bóven wacht zijn warme bed.

Wout slaat rechtsaf. Hij hoeft nog maar een klein stukje te lopen. Dan is hij al bij het hekje. Hij trekt z'n laarzen vast uit en neemt ze in zijn hand. Zo sluipt hij zachtjes naar de keuken-deur. Daar zet hij z'n laarzen neer. Sst. Zachtjes. Voorzichtig

drukt hij de knop naar beneden. Op z'n tenen komt hij op de mat. Nu verder. Langs de kamer, zachtjes naar boven. Met een diepe zucht staat hij eindelijk boven in zijn kamer. Razend snel kleedt hij zich uit, schiet in z'n warme bed. Gauw slapen. En morgen . . .

15. Als Ruby nu maar komt

De volgende morgen is Wout al vroeg wakker. Wat is er ook weer vandaag? O ja — 't kerstfeest. 't Kerstfeest vanavond, in de kerk. En onder de boom . . . het konijn. En in z'n schuur . . . het lege hok. Gek — als Wout aan dat lege hok denkt, dan vindt hij het helemaal niet erg. Nee, hij is zelfs blij. Wat vreemd is dat. Of . . . is het níet zo vreemd? Was het . . . was het eigenlijk niet een gestolen konijn? Gestolen van Ruby? Wout is blij dat het nu eindelijk allemaal weer goed zal komen. Tenminste . . . Als Ruby er vanavond maar is. Stel je voor . . . Anders staat het konijn voor niets in de kerk. En weer meenemen, naar huis? Nee, dát wil hij niet. Nee, dan zou het geen ècht feest meer kunnen zijn.

Opeens hoort Wout voetstappen op de trap. Stemmen, van vader en moeder. En dan gaat langzaam de deur open. Vader en moeder komen z'n kamer in. Ze kijken helemaal niet blij. Wouts hart begint onrustig te kloppen. Zouden ze het hebben gemerkt? Hebben ze hem zien gaan? Even kucht vader, hij kijkt Wout aan. Zie je wel . . . daar heb je 't all

„Jongen, er is iets naars. We dachten dat we het je vanmorgen meteen maar moesten vertellen. Het konijnehok is leeg. Het konijn is gestolen, gisteravond. We hebben wel lawaai gehoord, maar we wisten niet precies wat 't was!”

„Ja,” zegt moeder dan. „En vader is er nog achteraan geweest, op de brommer. Maar er was niets meer te zien. Ze waren al weg. Die boeven . . .”

Wouts hoofd wordt rood. Hij slaat zijn ogen neer. Er komen twee dikke tranen. Ach, dat is waar. Natuurlijk, het hok, dat hebben ze ontdekt. En nu denken ze nog dat hij zo verdrietig is. En vader heeft nog met de brommer gezocht . . . Wout schaamt zich diep. Vader en moeder moesten eens weten hoe slecht hij was. Hoe verdrietig Ruby door hem was geweest!

Vader en moeder zien het gebogen hoofd van Wout. Ach, ze begrijpen het wel. Hun jongen was met dat konijn ook zo blij! Dan legt moeder haar hand op Wout's hoofd. „Vent,” zegt ze, „jij krijgt van ons een nieuw konijn. Zodra er één is. Dat zal heus niet zo lang duren.”

Maar vreemd, als moeder dat zegt, begint Wout alleen nog maar harder te huilen. „O nee,” snikt hij, „ik . . . ik . . . ik . . .”

Dan, langzaam, snikkend, vertelt hij het hele verhaal. Hoe hij Ruby op zij gedrongen heeft. Hoe hij gezegd heeft dat hij de oudste rechten had. En van Ruby, die zo alleen was, en zo stil. Vader en moeder luisteren. Ze zeggen geen woord. En als Wout alles verteld heeft, weten ze eigenlijk niet goed wat ze zeggen moeten.

Eindelijk vraagt vader: „En het konijn? Waar is het nu?” En Wout vertelt verder. Wat hij de vorige avond heeft gedaan. Het wordt een lang verhaal. Vader en moeder luisteren stil toe. En wéér weten ze niet goed wat ze zeggen moeten.

Langzaam gaat de dag voorbij. Een vreemde dag. Veel mensen doen hun laatste boodschappen, de winkels staan vol mensen. En in de kerk brandt al vroeg licht. De koster is aan het werk. Ook op de studeerkamer van de dominee brandt weer licht. Ook dáár wordt gewerkt. Tòt vanavond toe. En dan . . . dan zal het feest zijn. Kerstfeest. Over de hele wereld zal dan de boodschap uit de bijbel voorgelezen worden.

In gedachten ziet de dominee al die verschillende mensen al zitten, die dat over de hele wereld zullen horen: in Groenland — Eskimo's. In Amerika — blanken en negers en . . .

Maar dan komt hij terug in zijn eigen land. In zijn eigen dorp. Hier woont maar één Indisch gezin. En juist die éne jongen uit dat gezin heeft zo'n verdriet gehad. O, gelukkig komt dat vanavond weer goed.

Opeens schreeft de dominee zijn pen dicht. Hij staat op. Stel je voor, denkt hij onrustig, dat Ruby niet komt, wat dan? Als deze jongen zich zo alleen voelt, dan durft hij misschien niet. Stel je voor!

Met grote stappen gaat de dominee naar de gang, de trap af. Beneden neemt hij zijn jas van de kapstok. Dan gaat hij naar buiten. Met een klap valt de deur achter hem dicht. Waar gaat hij heen?

Even later zit hij in de kleine kamer bij Ruby thuis. „Ja,” zegt hij dan, „er is vanavond kerstfeest. U komt toch, allebei?”

Maar Ruby's moeder schudt verdrietig haar hoofd. „Nee,” zegt ze. „Ruby ligt boven op bed. Hij wil niet, heeft hij gezegd. Ach, en hij is zo verdrietig. En z'n vader is zo ver. Ik weet óók niet meer wat ik moet doen. Waarom zijn de jongens toch zo onaardig, waarom?”

De dominee luistert, geschrokken, stil. „De jongens zo onaardig?” mompelt hij zacht. „Zó onaardig? Maar, maar vanavond niet. Vanavond, dan . . . dan . . .” Ssst. De dominee zegt nog niets. Hij màg niets zeggen. Maar zijn ogen lachen. En zijn gezicht staat zó blij! Vanavond dan . . . dan . . . „Ruby móet komen vanavond, mevrouw. Dat kàn niet anders, heus, het moet. Zult u daaraan denken? Het is voor het kerstfeest èn het is voor . . .” Sst!

Het is al over vijven als de dominee thuiskomt. Of Ruby er vanavond zal zijn? Ach, hij weet het niet, nòg niet.

16. Op het kerstfeest

Het is avond geworden. Kerstavond. Het is stil in de lege straten. Maar plotseling wordt de stilte verbroken. Er luidt een klok. De torenklok van de kerk. Bim-bam-kom-kom. In de kerk trekt de koster het klokketouw op en neer, op en neer: bim-bam, kom-kom.

Het is, of de mensen op deze klok hebben gewacht. Plotseling wordt het drukker in de straat. De deuren van de huizen gaan open. Groten en kleinen haasten zich naar de kerk: bim-bam, kom-kom!

Tussen zijn ouders in stapt Wout voort over de straat. Ze komen langs het huis waar Ruby woont. Er brandt nog licht. Wat vreemd! Hij zal toch wel komen? Dan gaan ze door de grote deur van de kerk naar binnen. Ze zoeken hun weg door de hal. Dan komen ze in de grote ruimte.

O, wat is het er mooi! Alle kaarsjes zijn aangestoken. De grote lichten zijn uit. Wout wordt er helemaal stil van. O, zo mooi! Vader en moeder blijven wat achterin. De kinderen mogen doorlopen naar voren. Hal! Daar is Frans ook al. Naast hem is nog een plaatsje. Vlug schuift Wout tussen de rijen door.

Nu letten de beide jongens goed op. Nee, niet meer naar de boom kijken ze nu. Maar daar . . . eronder . . . die mand! Die mand kraakt een beetje, er ritselt iets. Wout geeft Frans een por in z'n zij: „Hoor je dat?”

Nog éénmaal luidt de klok. Vlak vóór het begin. Het is net, of die klok dan wil zeggen: Kom mensen, haast u, 't is tijd. Wout en Frans horen die klok wel. Ze zien ook nog enkele mensen, die gauw op hun plaats gaan zitten. Maar . . . ze willen nòg iets zien: Ruby! En díe zien ze niet. Nog steeds niet. En het is bijna tijd. O . . . zal hij nou toch . . .?

Ja, daar is hij! Gelukkig! Op het laatste nippertje komt Ruby

dan nog naar binnen. Verlegen, zijn hoofd wat gebogen, loopt hij snel de kerk door naar voren. De koster wijst hem een plaatsje. Een lege stoel, schuin voor Wout en Frans.

Dan begint het orgel te spelen. De mensen gaan staan. Uit volle borst zingen ze mee: „Dit is de dag die God ons schenkt, waaraan thans ieder christen denkt.” Na het laatste vers gaan ze zitten. Nu komt het verhaal. Ieder luistert geboeid. Alleen Wout en Frans niet. Die kijken al maar naar Ruby en naar de mand. En zij horen af en toe het geritsel en het gepiep.

Na de dienst worden de geschenken uitgedeeld: een boekje, een

sinaasappel, een krans van koek. Maar dan . . . hé, dat is vreemd. Dan moeten wéér alle kinderen gaan zitten. De dominee staat onder aan de preekstoel, vóór in de kerk. Iedereen zwijgt. Is er nu nòg iets? Waarop moet nu nog worden gewacht? Dan loopt de koster naar voren. Hij bukt zich onder de boom. Hij trekt de rieten mand te voorschijn. „Voor Ruby” staat erop. Hij tilt de mand hoog op zijn arm. Dàn zet hij hem voor Ruby’s plaatsje neer. Waarom? Vragend kijken de donkere ogen van Ruby de koster aan. Waarom, die mand, dat is toch niet voor hèm? Maar de koster lacht. Zijn vinger wijst naar het kaartje. En Ruby leest: „Voor Ruby”. Hoe kan dat?

Heel even, voorzichtig tilt de koster het deksel op. En Ruby stottert verbaasd: „Het konijn, het konijn! Voor mij?”
Het is of hij droomt! Een fijne mooie droom. En aan het eind van die droom gaat hij tussen Wout en Frans naar huis.
Kerstfeest — Jezus komt — voor blank en bruin — voor iedereen.
Nu is er vrede op aarde!

INHOUD

1. Zou 't mogen?	7
2. Ruby	9
3. Was het wel goed?	12
4. Bij Frans op de boerderij	14
5. Wat er onderweg gebeurt	17
6. Hoe moet dat nu verder?	19
7. Een paar dagen vóór het kerstfeest	22
8. De oude koster in de grote kerk	25
9. Twee samenzweerders	28
10. Een nachtelijk avontuur	32
11. O, als ik ze krijg, die dieven!	34
12. Onraad in de kerk	36
13. Ontdekt!	39
14. Het plan gaat toch door	42
15. Als Ruby nu maar komt	44
16. Op het kerstfeest	48